

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Можливість ФОП – платників ЄП першої-третьої груп (крім е-резидентів) бути страховими посередниками та здійснювати діяльність у сфері страхування

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
вересень – 2024, наклад 50 прим.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відносини у сфері страхування, загальні правові засади здійснення діяльності із страхування, надання посередницьких послуг регламентовано Законом України від 18 листопада 2021 року № 1909-ІХ «Про страхування» (далі – Закон № 1909).

Щодо діяльності страхових посередників з 01.01.2024 і до 01.01.2025 застосовуються положення, визначені п. 5 розд. XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1909 (п. 5 розд. XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1909).

Так, відповідно до абзаців другого-п'ятого, восьмого і дев'ятого п. 5 розд. XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1909 діяльність із страхування може здійснюватися за участю страхових посередників. Страховими посередниками можуть бути страхові або перестрахові брокери, страхові агенти.

Посередницька діяльність страхових та перестрахових брокерів на ринку страхування здійснюється як виключний вид діяльності і може включати консультування, експертно-інформаційні послуги, роботу, пов'язану з підготовкою, укладенням та виконанням договорів страхування (перестраховування), у тому числі щодо врегулювання збитків у частині одержання та перерахування страхових премій, страхових виплат (відшкодувань) відповідно до договорів, укладених із страхувальником або перестраховальником.

Страхові брокери – це юридичні особи, постійні представництва брокерів-нерезидентів або фізичні особи – підприємці, які здійснюють за винагороду посередницьку діяльність із страхування від свого імені на підставі брокерської угоди з особою, яка має потребу у страхуванні як страхувальник. Страхові брокери – фізичні особи – підприємці не мають права отримувати та перераховувати страхові платежі, страхові виплати (відшкодування).

Перестрахові брокери – це юридичні особи, постійні представництва брокерів-нерезидентів, які здійснюють за винагороду посередницьку діяльність з перестраховування від свого імені на підставі брокерської угоди із страховиком, який має потребу у перестраховуванні як перестраховальник.

Страхові агенти – це фізичні особи, фізичні особи – підприємці або юридичні особи, які діють від імені та за дорученням страховика і виконують частину його діяльності із страхування, а саме укладають договори страхування, одержують страхові премії, виконують роботи, пов'язані із здійсненням страхових виплат (відшкодувань).

Страхові агенти є представниками страховика і діють у його інтересах за винагороду на підставі договору доручення, укладеного із страховиком.

Главою 1 розд. XIV Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку.

Критерії, за умови дотримання яких, фізичні особи – підприємці можуть бути платниками єдиного податку певної групи, визначені п. 291.4 ст. 291 ПКУ.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

До платників єдиного податку, які відносяться до першої групи, належать фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року (п.п. 1 п. 291.4 ст. 291 ПКУ).

Згідно з п.п. 2 п. 291.4 ст. 291 ПКУ до платників єдиного податку, які відносяться до другої групи, належать фізичні особи – підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;

обсяг доходу не перевищує 834 розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року.

До платників єдиного податку, які відносяться до третьої групи, належать, зокрема, фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року (абзац другий п.п. 3 п. 291.4 ст. 291 ПКУ).

Умови, відповідно до яких суб'єкт господарювання не може бути платником єдиного податку, зазначені у п. 291.5 ст. 291 ПКУ.

Не можуть бути платниками єдиного податку першої-третьої груп, зокрема:

фізичні особи – підприємці, які здійснюють діяльність у сфері фінансового посередництва, крім діяльності у сфері страхування, яка здійснюється страховими агентами, визначеними Законом № 1909 (п.п. 6 п.п. 291.5.1 п. 291.5 ст. 291 ПКУ);

страхові (перестрахові) брокери (п.п. 291.5.4 п. 291.5 ст. 291 ПКУ).

Таким чином, фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку третьої групи можуть бути лише страховими агентами та здійснювати діяльність із страхування.

Платники єдиного податку першої і другої груп не можуть бути страховими посередниками (у т. ч. страховими агентами) та здійснювати діяльність в сфері страхування.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua